

Ceny ogłoszeń

za wiersz milimetro-
wowy przed 1 złoty
w tekście 50 gr., za
tekstem 40 gr. Ogło-
szenia tabelarycz-
ne 50 proc., a swię-
teczne 25 proc. dro-
żej. Drobne ogło-
szenia po 10 groszy
Dla poszukujących
pracy 5 gr. za wy-
raz. Najmniej 1 zł.
Za zastrzeżenie miejsca
dolicza się 25%.

EXPRES ZAGŁĘBIA

Jedyny organ demokratyczny niezależny woj. kieleckiego.
Redaktor naczelny: WITOLD FABRYCY.

Prenumerata wy-
nosi miesięcznie

zł. 2.—

Adres Redakcji, Ad-
ministracji i Dra-
karni Sosnowiec,
ul. Teatralna 1a
Telefon Redakcji
6-82, Administracji
4-97, Drukarni
1-07. Konto czekowe 304.243

ODDZIAŁY:

KIELCE, ul. Wspólna 12, tel. 18-78; BĘDZIN, Malachowskiego 24; DĄBROWA, ul. 3-go Maja
ZAWIERCIE, ul. 3-go Maja 5, tel. 97; CZELĄDZ, Plac 11 listopada 8; GRODZIEC, ulica Kościuszki, ten.

Fatalny wypadek samochodowy marszałka Sejmu Śląskiego

KATOWICE, 16. 12. PAT. Wczo-
raj o g. 9 na szosie wojewódzkiej w
Koszowach auto, w którym jechał
marszałek Sejmu Śląskiego Grzesik,
uległo wypadkowi. Marszałek jechał
autem do Krakowa. Przed autem je-
chała koła Imielina furmanka chłop-
ska, do której przyczepił się pewien
młody rowerzysta Augustyn Sapeta
z Dzieckowic, rozmawiając z woźnicą.
Na sygnał dany przez szofera rowery-
sta odłączył się od furmanki i skręcił
w bok wpadając pod koła samochodu.

Szofer, chcąc uniknąć katastrofy,
skręcił tak nieszczęśliwie, że auto wpa-
dło do przydrożnego rowu, wywraca-
jąc się.

ZMARŁ BRAT MARSZAŁKA.

WARSZAWA, 16. 12. Dziś rano
zmarł w Warszawie senator Rzeczy-
spolitej Adam Piłsudski, młodszy brat
Marszałka Piłsudskiego, b. wiceprezy-
dent m. Wilna.

S. p. Adam Piłsudski urodził się 25
września 1869 r.

Krwawe demonstracje przeciw Japonii

LONDYN, 17. 12. — W Pekinie od-
były się demonstracje studenckie prze-
ciw autonomii, w których brało udział
dużo wielu studentów.

Podczas szarży policji zginęło 10
osób, rannych jest 15. Studenci prze-
biegali ulicę, domagając się zbrojnego
oporu przeciwko japońskiej agresji.

Akty terrorystyczne i sabotażowe Ukraińców

196 podpaleń i 18 zabójstw

W dniu wczorajszym w procesie o
zabójstwo ministra Pierackiego ze-
znawały tylko dwie osoby: naczelnik
wydziału bezpieczeństwa ministerstwa
spraw wewnętrznych, Wacław Zybor-
ski po raz wtóry i oficer Sztabu Główn-
nego, Telatycki.

Naczelnik Zyboriski charakteryzu-
jąc działalność OUN., przytoczył bi-
lans jej akcji: w 1935 — roku dokonano
196 podpaleń, w roku 1935 — 18 za-
bójstw i 13 usiłowań zabójstw, połączo-
nych z postrzeleniem. Ofiarami byli
zarówno Polacy, jak Ukraińcy.

Nadmienić należy, że członkowie
OUN. rekrutowali się przeważnie spo-
śród uczniów szkół wyższych i śred-
nich, najczęściej w wieku od lat 15 do
21 lat.

Na pytanie adw. Hankiewicza świa-
dek wyliczył dłuższy rejestr zajęć
antyżydowskich, począwszy od roku
1931. Sprawcy w tych zajęciach prze-
ważnie byli nieznanymi.

Dalej świadek podaje, że znane mu
są wypadki niszczenia mienia osób,
które wylamywały się z pod dyktando
O. U. N.

Po zeznaniach naczelnika Zybo-
rskiego, zeznawał świadek Telatycki, któ-
ry podał m. in., że Konowalec przeby-
wał w Genewie, a ostatnio w Bernie

Marszałek Sejmu p. Grzesik wypadł
z auta, doznając lekkich obrażeń i
zwichnięcia ręki. Szofer wyszedł szcze-
śliwie z wypadku.

natomiast Sapeta odniósł tak poważne
rany, że krótko potem przewieziony
do szpitala zmarł.

Samochód uległ uszkodzeniu.

Czem się Czesi szczycą

Brutalne metody czechizacji dziecka polskiego

MORAWSKA OSTRAWA, 16. 12.
PAT. W szkole czeskiej w Błędowi-
cach Dolnych na Śląsku Zaolzańskim
pobity został przez nauczyciela uczeń
nazwiskiem Baton, Polak, za złe
wymawianie słów czeskich.

MORAWSKA OSTRAWA, 16. 12.
PAT. Posel czeski Smyczek pod-
czas debaty w sejmiku krajowym w

Bernie, oświadczył, że stosowane w
cieszyńskim metody silnej ręki dały
rezultat, jeśli chodzi o wynaradawia-
nie Polaków.

W okresie od ostatniego spisu lud-
ności 1930 r. ilość dzieci w szkołach
polskich spadła o 11,6 proc., gdy w
szkołach czeskich wzrosła o 11,7 proc.
dział około 5.000 studentów.

ŹRÓDŁO WŁADZY W POLSCE

Prezydent—gen. insp. sił zbrojnych — premier rządu

WARSZAWA, 16. 12. Na niedziel-
nym zjeździe powiatów komendy Na-
czelnej nr. 3 wiceminister skarbu Le-
chnicki wygłosił przemówienie, w któ-
rem m. in. powiedział:

„Dnia 3 kwietnia roku 1929 p. gen.
Składkowski pisze, że Marszałek wez-
wał go w zastępstwie chorego Premje-
ra Bartla i krytykując ostro ówczesne
postępowanie niektórych ministrów
stwierdził: „Jest trzech ludzi, u któ-

rych jest źródło władzy w Polsce: Pan
Prezydent, ja i p. Bartel. Niechże
więc ministrowie szukają władzy u te-
go źródła.

A więc źródłem władzy i źródłem
odpowiedzialności za Polskę jest Pan
Prezydent, a wraz z nim Generalny In-
spektor i Prezes Rady Ministrów. O-
ni są czynnikami decyzji politycznej
w kraju, oni ponoszą odpowiedzialność

za rządu krajem. A więc w Polsce,
zgodnie z nową Konstytucją, istnieje
wyraźna hierarchja odpowiedzialności
za rządu krajem i ta odpowiedzialność
i władza z nią dzielona być nie mo-
że. I to jest pierwsza prawda i hierar-
chja władzy w Polsce“.

Śmiertelny wypadek W KOP. BARBARA.

CHORZÓW, 17. 12. Wczoraj rano w
podziemiach kop. „Barbara“ nastąpiło
tąpnięcie węgla, wskutek czego zmarł
pany został 52-letni górnik Augustyn
Polednia. Nieszczęśliwy górnik po-
niósł śmierć na miejscu. Pozostawił
żonę i dziecko.

Katastrofalny pożar domu

MOSKWA, 16. 12. W mieście Bug
pod Irkuckiem (Syberja) spłonął dwu-
piętrowy dom, zamieszkały przez 160
osób. Z pod zgłiszcz wydobyto zwłoki
9 ludzi. Zachodzi obawa, że ilość ofiar
się powiększy.

POLSKIE SZYNY DO BUŁGARJI

CHORZÓW, 16. 12. Koleje bułgar-
skie zamówiły w hucie „Piłsudski“
4.000 ton szyn kolejowych, wartości
około 1.600.000 zł.

Rutkowska żałuje swego czynu

Proces o zabójstwo b. p.sarza hipotecznego w Sosnowcu

KATOWICE, 17. 12. Wczoraj rano
przed sądem okręgowym w Katowic-
ach rozpoczął się sensacyjny proces o
zabójstwo. Na ławie oskarżonych za-
siadła 44-letnia Janina Rutkowska,
która w dniu 26 września br. na ulicy
Zamkowej w Katowicach zastrzeliła
swego męża Stanisława Rutkowskiego
b. pisarza hipotecznego w Sosnowcu.

Rozprawie przewodniczył wiceprezes
sądu Arzt, oskarża wiceprok. Kulej,
bronią oskarżoną adwokat Strzelezyk
z Katowic i adwokat Pawełek z So-
snowca. W imieniu syna Rutkowskiej
Tadeusza powództwo cywilne o symbo-
liczną zlotówkę wnosi adwokat Kuchta
z Sosnowca.

Po odczytaniu aktu oskarżenia ze-
znawała Rutkowska, która opowiedziała
dzieje swego pożycia rodzinnego aż do
żegnania z mężem.

Następnie oskarżona oświadczyła,

że żałuje, iż dopuściła się zabójstwa i
jak twierdzi działała w stanie podnie-
cenia, nie zdając sobie sprawy z tego
co robi. W chwili dopuszczenia się zbro-
dni była zrozpaczona z powodu pozosta-
wania bez środków do życia.

„Sztafeta śmierci“

BERLIN, 16. 12. Rzymski kore-
spondent „Berliner Tageblatt“ przyno-
si sensacyjne informacje o przygo-
towaniach włoskiej floty napowietrznej
do obrony Włoch w razie zastosowania
sankeyj zastrzyżonych.

Mianowicie włoskie eskadry lotni-
cze utworzyły „sztafety śmierci“,
złożone z ochotników, wzorując się na
podobnych jednostkach japońskiej flo-

ty morskiej.
W wypadkach krytycznych sztafe-
ty poświęcałyby życie lotników dla
atakowania obiektów na terytorjum
przeciwnika.

Fakt ten użyty został rzekomo ja-
ko argument celem przekonania mi-
nistra Hoare o niebezpieczeństwach
dalszego zaostrożenia procedury sen-
keyj. —

W czym tkwi sedno sprawy

Oczekiwana z takim napięciem data 12 grudnia, wyznaczona jako ostateczny termin zebrania się komitetu koordynacyjnego Ligi Narodów celem powzięcia decyzji w sprawie obstrzeżenia sankcyj, przyniosła niespodziewaną zmianę sytuacji.

Komitet 18 zebrał się wprawdzie, ale dla zaznajomienia się z planem pokojowego zlikwidowania wojny abisyńsko-włoskiej, opracowanym przez ministra Hoare i Laval'a podczas spotkania obu ministrów w Paryżu. Ogłoszone przez prasę franc. i angielską szczegóły tego planu, wzbudziły nielada sensację, doprowadziły nawet do przejściowego zaostżenia się sytuacji wewnętrzno-politycznej w Anglii. W Londynie nastrój był w tych dniach tak gorący, że w pewnych kołach liczo się nawet z możliwością przesilenia rządowego.

Wysuwana pierwotnie przez angielskie czynniki miarodajna formuła pokoju kompromisowego, któryby nie dał państwu napastniczemu, Włochom zbyt wielkiej przewagi wobec Abisynji, została całkowicie zachwiana, co spotkało się z jednomyślnym potępieniem ze strony opinii angielskiej. Do Izby Gmin i Izby Lordów wniesiono szereg interpelacji.

Głośne i jednomyślne protesty opinii angielskiej przeciwko zbyt daleko idącym koncesjom na rzecz Włoch, z którymi wiąza się upórzywne pogłoski o możliwości ustąpienia angielskiego ministra spraw zagranicznych Hoare, odbiły się również na nastrojach francuskich kołach politycznych i na sytuacji rządu Laval'a.

Przywódcą socjalistów deputowany Leon Blum i były minister Cot, należący do lewicowego odłamu stronnicy.

Podania o niższe cenne na maszyny i aparaty

Począwszy od dnia 1 grudnia 1935 r. do wszelkich podań składanych do władz centralnych o niższe cenne na maszyny i aparaty powinny być dołączane zaświadczenia Polskiego Związku Przemysłowców Metalowych w Warszawie, ul. Marszałkowska 140, stwierdzające, iż dane maszyny czy aparaty nie są w kraju wyrabiane.

Ubiegający się o wspomniane zaświadczenie powinni przedstawić Polskiemu Związkowi Metalowców rysunek wzgl. fotografiję maszyny (aparatu), wskazać do kładną wagę netto i przedstawić rachunek (może być „pro forma”).

Abisyńczycy są wytrwalsi niż konie

Beleg 100-kilometrowy to dla nich trąska

Dr. Bogdan Richter zamieścił w „Gazecie Polskiej“ opis cierpień fizycznych, jakie nekają Europejczyka na wet w najzdrowszej części Abisynji w Addis Abeba:

„Wielką przykrością i do pewnego stopnia niebezpieczeństwem dla tych co nie są w zupełnym porządku z sercem, jest położenie geograficzne. Mam tu na myśli nie bliskość równika (Addis Abeba leży pod 9 st. szerokości północnej), lecz wzniesienie nad poziom morza od 2.500 — 2.600 m.

SERCE WALI...

Podniesienie walizki z rzeczami, nałożenie długich butów z cholewami, wejście na jedno piętro, starczy zupełnie, by serce waliło w piersi jak mysz w pułapie (poetyczniejsi: ptak w klatce). Po kilkuset metrach klusa jeździec sinieje na twarzy, oczy mu wyjąłają, a usta otwierają się jak rybie

nictw radykalów społecznych, wnieśli interpelację w sprawie układu paryskiego, która według opinii pewnych kołach politycznych, może podważyć egzystencję rządu Laval'a. Zaciętym przeciwnikiem planu paryskiego, jest również minister stanu Herriot, przewodniczący stronnictwa radykalów społecznych.

Przeżywamy jeden z najbardziej

zasadniczych konfliktów, którego wynik będzie miał dla przyszłego układu stosunków międzynarodowych podstawowe znaczenie. Chodzi bowiem o to czy zwyciężą zasady Ligi Narodów, czy też stare zasady siły jako rozstrzygającego momentu w sytuacji międzynarodowej. Zarówno koła angielskie, jak i francuskie pragną szybkiego zawarcia pokoju, jednakże bez narusze-

nia podstaw Ligi. Jak oświadczają w londyńskich kołach politycznych, każda koncepcja, któraby dawała Włochom posługującą się argumentem siły militarnej większe korzyści od tych jakie uzyskaby mogli w drodze zwykłych rokowań dyplomatycznych, jest nie do przyjęcia.

Nasuwa się teraz pytanie, dlaczego minister Hoare zgodził się na propozycje paryskie? Wplynęły na to dwa momenty: Jak podaje Manchester Guardian, Laval' oznajmił sir Samuelowi Hoareowi w formie kategorycznej, że Francja nie przyłączy się do sankcyj naftowych. Laval usilnie nalegał na ministra angielskiego, by sankcje te były zaniechane. Pod bezpośrednim wrażeniem rozmowy z ambasadorem włoskim w Paryżu, Ceruttim, Laval oświadczył, iż jest przekonany, że, jeśli W. Brytania i państwa, produkujące naftę, zdecydują się na embargo, to istnieją poważne obawy, że Mussolini w obliczu klęski, zarówno w Abisynji, jak we Włoszech rozkaże zaatakować flotę brytyjską.

Drugim momentem, który nie pozostał bez wpływu na ustosunkowanie się Francji i Anglii do zagadnienia szybkiego zlikwidowania konfliktu włosko-abisyńskiego był ujawniony w Paryżu plan Niemiec, zmierzający do tego by uzyskać sytuację międzynarodową i załatwić radykalnie sprawę austriacką. Niemcy, przewidując dalsze trwanie wojny włosko-abisyńskiej i coraz silniejsze związanie sił włoskich wypadkami w Afryce Wschodniej, opracować miały rzekomo dokładny plan aneksji Austrii i stworzyć w drodze zbrojnej okupacji tego kraja, fakt dokonany.

Tak więc Niemcy stają się coraz bardziej czynnym uczestnikiem decydującym o posunięciach dyplomatycznych państw europejskich. Ta ich rola będzie w najbliższych latach raczej wzrastać zgodnie z podstawowymi założeniami polityki Trzeciej Rzeszy.

K. K.

Tętno chwili

NIE MOGĄ RUSZYĆ Z MIEJSCA.

Jednocześnie z zapowiedzią obniżki cen kartelowych rząd zapowiedział znaczną obniżkę taryf kolejowych. Dwa te zagadnienia traktowane były łącznie.

Obniżka cen artykułów skartelizowanych została dokonana. Ale obniżka taryf kolejowych pozostaje w teorii, a płaci się za przewóz dotychczasowe stawki. Okazuje się, że ceny artykułów skartelizowanych można było obniżyć dekretem, ale tam, gdzie wyjątkowym właścicielem i dysponentem jest rząd — na kolejach — taki jakos obniżka idzie opornie, właściwie niewiele, nie idzie wcale. (Kurjer Polski).

NIECH PRZYNAJMNIJ...

Ostatni dekret upoważnił Rząd do ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy emerytalnej z uwzględnieniem dokonanych zmian. Spodziewać się należy, że przy ostatecznych pracach nad redakcją ustawy emerytalnej poszczególne punkty będą udogowane w sposób, nie dopuszczający wadliwej interpretacji, a słuszne postulaty zostaną uwzględnione. Skoro już prawna abstrakcja nie uznano za niewyruszalną, to przynajmniej uznanie wartości i ofiarnej pracy niepodległościowej dla państwa i walk, toczonych o jego wskrzeszenie, znajdzie odpowiedni wyraz w jego ustawach. Praca ofiarna podejmowana w tych czasach, gdy miało się przeciwko niemu tylko zahorodły, lecz i bierna masa własnego społeczeństwa, ma walor tylko moralny i na brzęcząca monetą wymieniać się nie da. Byłoby jednak krzywdą moralną równać tych, którzy o niepodległość walczyli, z tymi, którzy się jej dla jakichkolwiek względów przeciwstawiali. (Gazeta Robotnicza).

Zwracajcie uwagę na wydajność światła!

Na Osramówkach D podana jest wydajność światła w dekalumenach. Dla, przy jednoczesnym wskazananiu zużycia prądu w watach, czego dotychczas nie było. Strojąc Osramówki D, otrzymacie w zależności od typu do 20% więcej światła, które nie więcej nie kosztuje. Kupujcie tylko Osramówki D, cechowane gwiazdą wydajności światła w dekalumenach i poboru mocy prądu w watach.

Niema lepszych żarówek niż

OSRAMÓWKI-D

wyrobu polskiego

Dla nędznego „dożywocia“ 90-letnia staruszka została zamordowana przez syna

CZĘSTOCHOWA, 16. 12. Niezwykła zbrodnia została dokonana we wsi Cykarzew, której dopuścił się 59-letni Stefan Domin na osobie swojej matki 90-letniej staruszki Eleonory.

Tem potwornej zbrodni, jak to często jest na wsi, było „dożywocie“, prawem którego staruszka siedziała u syna zapisawszy mu poprzednio cały swój majątek.

Jak się okazało, Domin dawno już przemysłował nad sposobami pozbycia się matki, która mimo, iż przymierała głodem wydawała mu się ciężarem.

Wreszcie zbrodniczy syn upatrzył sobie moment, kiedy staruszka zasnęła i począł ją dusić, a gdy Dominowa dała już słabe tylko oznaki życia, wyrodny syn pobiegł do miejscowego proboszcza i rozpaczliwym głosem zawołał, że matka umiera.

Był to dosyć sprytny wybieg, aby w ten sposób odwrócić od siebie wszelkie

podjęcie.

Po wyjściu proboszcza, który spełnił swoje obowiązki kapłańskie, zwirodnialec ponownie rzucił się na staruszkę, chcąc ją udusić, jednak na szczęście w progu izby stanęła sąsiadka, widząc całe zajście, zavezwała pomocy innych sąsiadów.

Wieśniacy postanowili dokonać samosądu nad Dominem, lecz ten przezuwając, jaki go może los czekać w rękach chłopów, zbiegł przed ich przybyciem.

Dominowa jednak mimo pomocy zmarła po kilku godzinach.

Sekcja zwłok dokonana po zgonie Dominowej wykazała, że nieszczęśliwa staruszka miała złamanych siedem żeber.

Śmierć Eleonory Domin nastąpiła naskutkiem wewnętrznych obrażeń.

Policji udało się ująć potwornego mordercę.

widocznego wysiłku do 100 km. dzień nie, niosąc do tego karabin i pas z 40 nabojami. Nie jest to przesada dzień nikarska, ale prawda, dająca się w Etiopii sprawdzić codziennie. Mój boy, biegnąc według tutejszego zwyczaju, za moim koniem robi 20 km. na zmianę stępa i klusa, niosąc dwa aparaty fotograficzne i ciężką lornetkę po łową, męcząc się daleko mniej nie tylko ode mnie, siedzącego na koniu, lecz także i od konia. Po takiej wycieczce porannej, biegnie popołudniu dwa razy z listem na drugi kraniec Addis Abeby — drugie 20 km. nie uważając tego za nic nadzwyczajnego. Ciekawe byłoby, aby jakiś specjalista od serwa zbadał kiedy, jak etiopskie serce jest zbudowane, i jak pracuje. Ja, nielaskarz, mogę tylko tyle powiedzieć, że puls mojego Tafariy po dwudziestu klm. nie przekracza 85.

